



۲۰۲۲/۴۰/۲۳



محمد انصاری

## تاریخچه قلعه فتح الله شهر کابل

در شهر کابل از قدیم محل پاک و عصری وجود دارد که بنام قلعه فتح اله خان یاد می‌گردد. کنون برای شما می‌نویسم که فتح اله کی بود. فتح اله خان یکی از سرداران سدوزای بود که در زمان تیمور شاه درانی درین همین محل قلعه آباد نمود.

ویکی از سرداران جنگ دیده تیمور شاه بود. تیمور شاه پس از اینکه شاولی خان سردار قوم بارکزی و سردار محمد جان خان پوپل زوی سپه سالار احمدشاه را از بین برد. بمرور زمان تعداد زیادی از سرداران پوپل و بارکزی با تیمور شاه کینه ورزیدند. تیمور شاه ناچار قندهار را ترک کرد و کابل را پایتخت ساخت. تیمور شاه در مدت ۴ ماه در کابل قلعه با هفت دروازه ساخت. پس از اندک زمان شخص بنام عبدالخالق کاکا که یکی از کاکه‌های قندهار بود با ۶۰۰۰۰ سرباز بطرف کابل لشکر کشی نمود. تیمور شاه درین جنگ با خود ۱۰۰۰۰ سپاه را داشت. فتح اله خان درین جنگ با تیمور شاه یکجا علیه عبدالخالق لشکر کشی نمود. هر دو قوا در حوالی ششگاو میان ولایت میدان و غزنی با هم تصادم نمودند. چون عساکر تیمور شاه بقایا لشکر جنگ دیده احمدشاه بابا بود. این جنگ را فتح نموده عبدالخالق اسیر گردید..

فتح الله خان سدوزائی در عصر سلطنت احمد شاه درانی از ملتان به قندهار آمده لقب (وفادار خان) را حاصل کرد و در زمان سلطنت تیمور شاه به کابل آمد و ندیم خاص شاه گردیده در موقع حمله عبدالخالق خان در حالیکه تیمور شاه وضع باریکی پیدا کرده بود و کمتر کسی حاضر به همکاری می‌شد، فتح الله خان با هزار سوار معینی خود در کوه‌دامن و کوهستان بود و چون از باریکی اوضاع اطلاع یافت فوری با سوران خود به کابل آمد و در مقابل حمله ناگهانی عبدالخالق خان امامدگی نمود و بطرف ششگاو حرکت کرد بالاخره موفقیت نصیب تیمور شاه شد و عبدالخالق کاکا اسیر و دستگیر گردید.

راجع به دخالت فتح الله خان و باریاب شدنش در بالا حصار کابل به حضور تیمور شاه و شکست یافتن و دستگیر شدن عبدالخالق خان در اثر قلمی سردار محمد عباسی خان چند سطری ذکر شده است که ذیلاً نگاشته می‌شود.

«وزیر دوم فتح الله خان قوم درانی اولاده زیرک ابدالی است ملقب به وزیر وفادار خان ادم صاحب دیانت و در عهد خود به عقل و دانش افلاطون وقت خود بود. شرح احوال وزیر وفادار خان، چگونه لقب وفادار خانی داده شد: تیمور شاه پادشاه در شهر کابل در بالا حصار حکمرانی می‌کرد. در شهر قندهار عبدالخالق قوم سدوزائی درانی خانان خیل خروج نموده قوم درانی با عبدالخالق خان متفق شده شهر قندهار را قبضه نموده روانه سمت شهر کابل شدند متصل قلعه بالا حصار کابل کوه می‌باشد همان حد را بینی بادام می‌نامند عبدالخالق خان به معه لشکر خود آمده در آنجا سنگر زده خیمه زن شدند تیمور شاه در بالا حصار کابل محاصره و قلعه بند شد در آن وقت وزیر فتح الله خان در کوه‌دامن و کوهستان معه هزار سوار سکونت داشت چونکه ازین امر واقف شد معه سوار وارد شهر کابل در بالا حصار گردیده عرض به خدمت تیمور شاه پادشاه نمود اگر امر باشد عبدالخالق سدوزائی که تیغ بر روی پادشاه کشیده انرا گرفتار نموده حاضر نمایم.

تیمور شاه پادشاه را نهایت سخن عجیب معلوم شد به آن امر فرمود هر چه قرار میدانند به عمل آرند، وزیر فتح الله خان معه سواران خود به وقت شب "چیو" بر لشکر عبدالخالق خان حمله نمود. لشکر عبدالخالق خان برهم شده و عبدالخالق را قید نموده به دربار پادشاه حاضر نمود. او در همان لحظه عبدالخالق خان را از هر دو چشم کور نموده و قید نمود تا مادام موت عبدالخالق خان قید بود.

فتح الله خان چهار پسر داشت: نصر الله خان، رحمت الله خان، محمد خان و سمندر خان که مشهور ترین همه سردار رحمت الله خان است که در کابل در دربار تیمور شاه راه پیدا می کند و در عصر زمان شاه به اوج ترقی می رسد تا اینکه در اخیر سلطنت شاه موصوف به قتل می رسد. مضمون بالا بر گرفته شده از صفحه محترم احمد علی کهزاد میباشد.



---

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)  
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ